

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 21Co/17/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2220201832
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 05. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Bibiána Ťažiarová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2024:2220201832.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Bibiána Ťažiarová a členiek senátu: JUDr. Zlatica Javorová a JUDr. Gabriela Brišková, v spore žalobcu: A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. XXX, proti žalovanému: Okresný úrad Dunajská Streda, IČO: 00 151 866, so sídlom Agátová 7, Dunajská Streda, o náhradu škody vo výške 1.500.000,- eur s príslušenstvom, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Dunajská Streda č. k. 7C/14/2020-145 zo dňa 8. novembra 2023, takto

rozhodol:

I. Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie potvrdzuje.

II. Žalovanému nepriznáva voči žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie I. výrokom žalobu zamietol, II. výrokom návrh žalobcu na prerušenie konania zamietol, III. výrokom priznal žalovanému voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

2. Rozhodnutie súd prvej inštancie odôvodnil právne aplikáciou § 1, § 2, § 3 ods. 1, ods. 2, § 4 ods. 1 písm. d) zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov (ďalej len „zákon o zodpovednosti za škodu“), § 2 ods. 1, § 4 ods. 7 zákona č. 180/2013 Z. z. o organizácii miestnej štátnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov, § 28 zákona č. 575/2001 Z. z. o organizácii činnosti vlády a ústredných štátnej správy, s poukazom aj na procesné ustanovenia § 162 ods. 3, § 164, § 251, § 255 ods. 1, § 262 ods. 1 Civilného sporového poriadku. Vecne dôvodil, že s poukazom na obsah žaloby bol názoru, že nárok žalobcu uplatnený v tomto konaní, sa vzťahuje výlučne zákon o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, pretože žalobca sa domáha náhrady škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu štátnej správy, t.j. Okresného úradu Dunajská Streda, katastrálny odbor. Je bezpredmetné, že žalobca v žalobe tvrdil, že nárok si konaní uplatňuje podľa § 420 Občianskeho zákonníka. V danom prípade osobitný zákon má prednosť pred ustanoveniami Občianskeho zákonníka. Prednostne ex offio skúmal, či žalovaný je v spore pasívne vecne legitimovaným subjektom. Preskúmanie vecnej legitímácie, či už aktívnej existencie tvrdeného práva na strane žalobcu alebo pasívnej existencie tvrdenej povinnosti na strane žalovaného je imanentnou súčasťou súdneho konania (rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2Cdo/205/2009). Nedostatok aktívnej vecnej legitímácie znamená, že ten kto o sebe tvrdí, že je nositeľom hmotnoprávneho oprávnenia, týmto nositeľom nie je. Je zřejmé, že za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci je zodpovedný štát, t. j. Slovenská republika, v mene ktorej koná príslušný, zákonom určený orgán verejnej moci. Je teda neprípustné, aby bol ako žalovaný označený len samotný orgán, pretože nie je pasívne vecne legitimovaný na konanie o náhrade škody podľa tohto zákona. Podľa ustanovenia § 21 Občianskeho zákonníka, pokiaľ je účastníkom občianskoprávných vzťahov štát, je právnickou osobou. Za štát pred súdom koná štátny orgán v rozsahu pôsobnosti ustanovenej

osobitnými predpismi alebo právnická osoba, ktorá je oprávnená podľa osobitného predpisu. Okresný úrad Dunajská Streda (ale ani Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky) nie je príslušné na konanie prejednávanej veci ani v prípade, ak by bol žalovaný štát. Podľa ustanovenia § 4 zákona o zodpovednosti za škodu sa určuje orgán konajúci v mene štátu v jednotlivých prípadoch. V prejednávanej veci je však týmto ústredným orgánom verejnej moci Úrad geodézie, kartografie a katastra Slovenskej republiky (§ 28 zákona č. 575/2001 Z. z. v spojení s § 4 ods. 1 písm. d/ zákona o zodpovednosti za škodu), ktorý koná v mene štátu, ak škoda vznikla pri výkone verejnej moci v oblasti štátnej správy a aj keď ide o škodu, ktorá vznikla pri výkone štátnej správy, ktorá bola prenesená na územnú samosprávu podľa osobitného predpisu (§ 2 ods. 1 a § 4 ods. 7 zákona č. 180/2013 Z. z.). Okresný úrad, ani Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky v tomto prípade nie je ústredným orgánom štátnej správy, ktorý po odbornej stránke riadi a kontroluje činnosť katastrálneho odboru okresného úradu a nie je ani tým ústredným orgánom štátnej správy, ktorý je za jeho činnosť zodpovedný. Okresný súd nemá zvýšenú poučovací povinnosť vo vzťahu k žalobcovi, keď pasívne legitimovaným (zodpovedným) subjektom uplatneného nároku je len štát - Slovenská republika (§ 1 ods. 1 písm. a/ zákona o zodpovednosti za škodu), za ktorý koná príslušný štátny orgán. Je síce vecou súdu (pozri uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6Cdo/87/2019), aby si urobil záver, ktorý orgán má za štát konať, avšak uvedená povinnosť súdu nastupuje len za splnenia primárneho východiska - správneho označenia štátu ako žalovaného, k čomu v súdnej veci nedošlo. Inak by okresný súd (ak by sám označil za žalovaného štát) neprípustne a neakceptovateľne zasiahol do princípu rovnosti sporových strán. Prvoinštančný mal jednoznačne preukázané, že žalovaný nie je v spore pasívne vecne legitimovaným subjektom, preto žalobu bez ďalšieho dokazovania ako nedôvodnú zamietol. Doplnil, že v priebehu konania opakovane upozornil žalobcu na zjavnú nedôvodnosť žaloby, preto zamietnutie žaloby pre nedostatok pasívnej vecnej legitímácie žalovaného na pojednávaní, nemôže pre žalobcu znamenať nepredvídateľné rozhodnutie, aj keď na pojednávaní konal a rozhodol v jeho neprítomnosti. Vzhľadom na zamietnutie žaloby pre nedostatok pasívnej legitímácie žalovaného, okresný súd nevykonal dokazovanie oboznámením sa s katastrálnym spisom a návrh žalobcu na vyžiadanie tohto spisu zamietol. V priebehu konania žalobca navrhol prerušiť konanie do právoplatného skončenia konania vedeného na okresnom súde pod sp. zn. 12C/89/2022 (v ktorom sa domáha určenia, že je veriteľom pohľadávok voči dlžníkovi Poľnohospodárske stavby, a.s. v konkurze), v zmysle ktorého mienil preukázať svoju aktívnu vecnú legitímáciu v danej veci. Okresný súd návrhu žalobcu na prerušenie konania nevyhovel vzhľadom na zjavnú bezdôvodnosť žaloby z dôvodu, že žalovaný nie je pasívne vecne legitimovaný, keď prerušenie konania je v tomto štádiu konania nadbytočné a bolo by v rozpore so zásadou rýchlosti a hospodárnosti konania. Navyše na okresnom súde z dôvodu postúpenia sporu príslušnému súdu už nie je vedené žiadne konanie pod sp. zn. 12C/89/2022.

3. Žalovanému ako strane, ktorá mala v konaní plný úspech, súd priznal nárok na plnú náhradu trov konania voči žalobcovi. O výške náhrady trov konania rozhodne vyšší súdny úradník samostatným uznesením v lehote do 60 dní po právoplatnosti tohto rozsudku.

4. Proti tomuto rozsudku podal odvolanie žalobca, ktorým navrhol rozsudok súdu prvej inštancie zrušiť a vrátiť vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, s poukazom na § 365 ods. 1 písm. b), h) CSP. Argumentoval tým, že okresný súd zamietol žalobu na základe úsudku o nedostatku pasívnej vecnej legitímácie žalovaného, bez toho aby vykonal meritórne posúdenie skutkových okolností plynúcich z dôkazných tvrdení žalobcu a bez toho, aby v zmysle § 160 CSP poskytol žalobcovi ako strane sporu náležité procesné poučenie, ako osobe chránenej v zmysle sociálnej právnej úpravy, z potreby vyplývajúcej pre žalobcu z jeho sociálneho postavenia dôchodcu odkázaného na procesnú pomoc. Postupom okresného súdu došlo k porušeniu ústavného práva na prístup ku spravodlivému súdnemu konaniu podľa čl. 46 Ústavy SR, článku 6 ods. 1 Dohovoru pretože okresný súd sledoval vedomý si, že žalobca je chránená osoba a slabšia zmluvná strana, aby sa zbavil vecného posudzovania veci a ukončenia na formálnom dôvode. Okresný súd nevykonal dokazovanie, keď neumožnil žalobcovi ani predniesť žalobu, podľa § 204 CSP nevykonal žiadne dokazovanie listinami, ktoré by prečítal alebo inak oboznámil, preto nemal zo žiadneho dôkazu osvedčené, že žalovaný nemohol byť pasívne legitimovaný ku zodpovednosti, pretože nezistil podstatné skutočnosti ku vyvodzovaniu takýchto záverov. Okresný súd neoprávnene odmietol prerušiť konanie bez vysvetlenia odkazom na nedostatok pasívnej legitímácie. Okresný súd zmaril možnosť poskytnúť procesnú pomoc ustanovením procesného opatrovníka pre vylúčenie všetkých zákonných spôsobov zabezpečenia možnosti účasti žalobcu na súde.

5. Žalovaný odvolanie nepodal, k odvolaniu žalobcu sa vyjadril a uviedol, že napadnutý rozsudok navrhuje ako vecne správny potvrdiť.

6. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávneným subjektom – zároveň stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie v čase jeho podania pripúšťa (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 363 CSP) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 písm. b/, h/ CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom (§ 379 CSP) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 CSP), s prihliadnutím ex offio na prípadné vady týkajúce sa procesných podmienok, ktoré nezistil (§ 380 ods. 2 CSP), súc pritom viazaný skutkovým stavom ako ho zistil súd prvej inštancie bez potreby zopakovať alebo doplniť dokazovanie (§ 383 CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario), bez potreby doplnenia dokazovania, keď miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo oznámené na verejnej tabuli a na webovej stránke súdu minimálne 5 dní pred jeho vyhlásením (§ 219 ods. 3 CSP), a dospel k záveru, že odvolaniu nie je možné vyhovieť, keďže rozsudok súdu prvej inštancie je vecne správny, v dôsledku čoho boli splnené podmienky pre jeho potvrdenie v zmysle § 387 CSP.

7. Predmetom prieskumu odvolacieho súdu vymedzeným rozsahom a dôvodmi odvolania žalobcu bolo posúdiť, či súd prvej inštancie rozhodol vo veci správne, ak žalobu zamietol (suma 1.500.000,- eur s príslušenstvom).

8. Pretože odvolací súd preberá súdom prvej inštancie zistený skutkový stav, pokiaľ ide o skutočnosti právne rozhodné pre posúdenie žalobcom tvrdeného nároku, ktorý vo potrebnom rozsahu vykonal dokazovanie potrebné na posúdenie uplatneného nároku, výsledky dokazovania jednotlivo i vo vzájomných súvislostiach dôkladne a správne vyhodnotil, pričom i podľa odvolacieho súdu dospel k správnym skutkovým zisteniam, a pretože v celom rozsahu zdieľa i jeho právny záver vo veci, keď vec aj v napadnutom rozsahu i správne právne posúdil, s poukazom na ust. § 387 ods. 2 CSP, odvolací súd odkazuje na správne a presvedčivé odôvodnenie písomného vyhotovenia preskúmaného rozsudku, keď nenachádza dôvod, pre ktorý by sa mal od týchto záverov súdu prvej inštancie odchyliť a preto nemôže dať za pravdu odvolateľovi.

9. Vzhľadom na odvolaciu argumentáciu žalobcu, odvolací súd považuje za podstatné uviesť nasledovné:

10. Žalobca uplatnil odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. h) CSP (rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci).

11. Právnym posúdením je činnosť súdu prvej inštancie, pri ktorej aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav, tzn. vyvodzuje zo skutkového zistenia, aké práva a povinnosti majú účastníci podľa príslušného právneho predpisu a nesprávnym právnym posúdením veci je jeho omyl pri aplikácii práva na zistený skutkový stav (skutkové zistenie), pričom o mylnú aplikáciu právnych predpisov ide, ak použil iný právny predpis, než ktorý mal správne použiť alebo aplikoval správny predpis, ale nesprávne ho vyložil, príp. ho na daný skutkový stav inak nesprávne aplikoval (z podradenia skutkového stavu pod právnu normu vyvodil nesprávne právne závery o právach a povinnostiach účastníkov konania) a použitie správneho ustanovenia neznamená iba opísanie jeho dikcie, ale i jeho správne priradenie k zistenému skutkovému stavu alebo inak vyjadrené posúdením veci po právnej stránke treba rozumieť výklad o tom, z ktorých ustanovení zákona alebo iného právneho predpisu vychádzal (prečo pod tieto ustanovenia podradil zistený skutkový stav) a ako ho príp. vyložil, a výklad o tom, aké majú účastníci na základe zisteného skutkového stavu podľa týchto ustanovení vo vzťahu k predmetu konania práva a povinnosti a ako bola preto vec rozhodnutá.

12. Podľa § 3 ods. 1 písm. a) zákona č. 514/2003 Z. z. zákona o zodpovednosti za škodu, štát zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci, okrem tretej časti toho zákona, pri výkone verejnej moci nezákonným rozhodnutím.

13. Podľa § 4 ods. 1 písm. d) zákona o zodpovednosti za škodu, vo veci náhrady škody, ktorá bola spôsobená orgánom verejnej moci podľa § 3 ods. 1, koná v mene štátu ministerstvo alebo iný ústredný

orgán štátnej správy, ak škoda vznikla pri výkone verejnej moci v oblasti štátnej správy, ktorá patrí do pôsobnosti tohto ministerstva alebo tohto ústredného orgánu štátnej správy a aj keď ide o škodu, ktorá vznikla pri výkone štátnej správy, ktorá bola prenesená na územnú samosprávu podľa osobitného predpisu.

14. Podľa § 5 ods. 1 zákona o zodpovednosti za škodu právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím má účastník konania, ktorému vznikla škoda v dôsledku rozhodnutia vydaného v tomto konaní.

15. Podľa § 4 ods. 7 zákona č. 180/2013 Z. z. o organizácii miestnej štátnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov štátnu správu, ktorú vykonávajú okresné úrady, riadia a kontrolujú v rozsahu ustanovenom osobitnými zákonmi ústredné orgány štátnej správy, do ktorých pôsobnosti patria príslušné úseky štátnej správy.

16. Podľa § 28 zákona č. 575/2001 Z. z. o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy, Úrad geodézie, kartografie a katastra Slovenskej republiky je ústredným orgánom štátnej správy pre geodéziu, kartografiu a kataster nehnuteľností.

17. Podľa § 135 ods. 1 CSP ak je stranou štát, v žalobe sa označuje uvedením jeho názvu a názvu štátneho orgánu alebo právnickej osoby, ktorá za štát koná.

18. Od podmienok, za ktorých sa niekto stáva stranou sporu je potrebné rozlišovať tzv. vecnú legitimitáciu. Kto je stranou sporu, vymedzuje právo procesné, a kto je vecne legitimovaný, vymedzuje výlučne právo hmotné. Vecnou legitimitáciou rozumieme stav vyplývajúci z hmotného práva, podľa ktorého strana sporu je subjektom práva (povinnosti), ktoré je predmetom konania. Nedostatok vecnej legitimitácie znamená, že niekto, kto o sebe tvrdí, že je nositeľom hmotného oprávnenia, alebo o ktorom žalobca tvrdí, že je nositeľom hmotnoprávnej povinnosti, nie je nositeľom hmotného oprávnenia (hmotno-právnej povinnosti), o ktoré v konaní ide. V prípade, ak žalobu podá osoba, ktorá síce tvrdí svoje hmotno-právne oprávnenie, ale nie je jej nositeľom, ide o nedostatok aktívnej legitimitácie. Ak žaloba smeruje voči osobe, ktorá nie je nositeľom hmotno-právnej povinnosti, ktorá mu má byť uložená, ide o nedostatok pasívnej vecnej legitimitácie. Vo všetkých týchto prípadoch nejde o otázku okruhu strán sporu (žalobca/žalovaný), ale o to, či označené strany sú tými, ktorí podľa hmotného práva správne mali (a mohli) žalovať, popr. ktorí mali (a mohli) byť podľa hmotného práva žalovaní. Ide o otázku vecnej - aktívnej alebo pasívnej legitimitácie. Z pohľadu aktívnej vecnej legitimitácie nie je pre výsledok konania rozhodujúce, či žalobca bol nositeľom hmotného práva, ktoré uplatnil na súde (teda či bol aktívne vecne legitimovaný) už v dobe podania žaloby. Rozhodujúce je to, či žalobca bol aktívne vecne legitimovaný v čase rozhodovania súdu o jeho nároku. Rovnako tak z pohľadu pasívnej vecnej legitimitácie je významné, či žalovaný bol v čase rozhodovania o povinnosti pasívne vecne legitimovaný.

19. Vecná legitimitácia vyplýva z hmotného práva a má ju ten, kto je podľa hmotného práva nositeľom uplatneného práva alebo povinnosti. Aktívnu vecnou legitimitáciou sa rozumie také hmotnoprávne postavenie, z ktorého vyplýva žalobcovi ním uplatnené právo, resp. mu vyplýva procesné právo si tento hmotnoprávny nárok uplatňovať. Preskúvanie vecnej legitimitácie, či už aktívnej existencie tvrdeného práva na strane žalobcu alebo pasívnej existencie tvrdenej povinnosti na strane žalovanej, je imanentnou súčasťou súdneho konania (viď rozsudok NS SR sp. zn. 2Cdo/205/2009).

20. Súd prvej inštancie bol povinný ex offo preskúmať otázku aktívnej vecnej legitimitácie žalobkyne a pasívnej vecnej legitimitácie žalovaného. Preskúvanie vecnej legitimitácie, či už aktívnej (existencia tvrdeného práva na strane žalobcu), alebo pasívnej (existencia tvrdenej povinnosti na strane žalovaného) je imanentnou súčasťou každého súdneho konania. Súd vecnú legitimitáciu skúma vždy aj bez návrhu a aj v prípade, že ju žiaden z účastníkov konania nenamieta (z rozhodnutia najvyššieho súdu z 29. júna 2010 sp. zn. 2Cdo/205/2009, obdobne III. ÚS 191/2018).

21. Zákonné ustanovenie § 132 ods. 1 CSP (v žalobe sa okrem všeobecných náležitostí podania uvedie označenie strán, pravdivé a úplné opísanie rozhodujúcich skutočností, označenie dôkazov na ich preukázanie a žalobný návrh) ukladá povinnosť žalobcovi formulovať žalobný návrh – petit, ktorý musí byť jasný, zrozumiteľný a presne formulovaný. Žaloba je však procesný úkon strany, ktorú treba posudzovať ako každé podanie podľa obsahu. To znamená, že za žalobný nárok, teda predmet

konania, nemožno považovať iba žalobný návrh, ale aj skutkové odôvodnenie, čo spolu so žalobným návrhom vymedzuje predmet žaloby. Žalobca musí preto svoj nárok presne vyjadriť tak, aby bola splnená požiadavka materiálnej vykonateľnosti rozsudku, ktorá je splnená vtedy, ak je možné žalobný petiť prevzatý do výroku rozsudku vykonať niektorým zo spôsobov výkonu exekúcie. Pravdivé opísanie rozhodujúcich skutočností v žalobe je prejavom tzv. povinnosti tvrdenia, teda povinnosť substancovať svoje skutkové tvrdenia tak, aby z nich súd mohol vyvodiť, o čom má rozhodovať. Žalobca musí v žalobe jasne, stručne a zrozumiteľne uviesť skutkový dej, od ktorého odvodzuje porušenie svojho subjektívneho práva v sporovom konaní. Opísanie rozhodujúcich skutočností má obsahovať samotná žaloba a nemožno ho nahrádzať odkazom na pripojenú listinu, ktorá má popisovať nárok po skutkovej stránke.

22. Odvolací súd poukazuje na to, že v danej veci je rozhodujúci obsah žaloby, z ktorej jednoznačne vyplýva, že sa žalobca domáha náhrady škody, ktorá mala vzniknúť tým, že Okresný úrad Dunajská Streda, katastrálny odbor rozhodol o povolení vkladu vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam v rozpore so zákonom a dobrými mravmi (konkrétne sa uvedené týka rozhodnutia o povolení vkladu č. V-3249/2016 ako aj Z-3853/16 na LV č. XX, kat. územie D. E.), ktorým mu mala byť spôsobená škoda (žalovaným podľa žalobcu).

23. Štát ako zodpovedný subjekt nezodpovedá za seba ale za subjekt, ktorý škodu či nemajetkovú ujmu zapríčinil. Tým je orgán štátu alebo orgán spoločenskej organizácie, na ktorú sa preniesli úlohy štátneho orgánu; pretože štát zodpovedá za tieto orgány, ony sami nie sú subjektmi zodpovednostného vzťahu. Ak žalobca podal žalobu voči inému subjektu (žalovanému), než štátu, nemôže byť tento subjekt nositeľom právnych povinností vyplývajúcich zo zodpovednosti za škodu vzniknutú z nezákonného rozhodnutia alebo nesprávneho úradného postupu podľa zákona č. 58/1969 Zb., teda nemajú pasívnu legitimáciu v tomto konaní (pozri rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Cdo/187/2005).

24. V danom prípade žalobca požaduje (uplatňuje) plnenie, ktoré predstavuje náhradu škody v súvislosti s (nezákonným) rozhodnutím vydaným Okresným úradom Dunajská Streda, katastrálny odbor. Len, ak žalobca preukáže, že ním označený žalovaný je pasívne vecne legitimovaný tým, že má skutočne povinnosť, ktorej splnenia sa na nej žalobca domáha. Pokiaľ totiž nie je daná aj pasívna vecná legitímácia žalovaného, jediným procesným dôsledkom nedostatku pasívnej legitímácie je meritórne rozhodnutie, spočívajúce v zamietnutí žaloby.

25. Odvolací súd sa stotožnil s právnym názorom súdu prvej inštancie v tom, že daný spor je potrebné posudzovať podľa ustanovení zákona o zodpovednosti za škodu vrátane § 3 ods. 1 v spojení s § 4 ods. 1 písm. d) zákona o zodpovednosti za škodu, podľa ktorého vyplýva zodpovednosť štátu za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci aj nezákonným rozhodnutím. Avšak žalobca neoznačil ako žalovaného štát (zastúpený konkrétnym orgánom verejnej moci) podľa § 3 ods. 1 zákona o zodpovednosti za škodu ako stranu sporu, od ktorého odvodzuje svoj nárok, keď žalobcom označené namietané rozhodnutie vydal (iba) ako orgán štátnej správy, do ktorého pôsobnosti patrí daný úsek štátnej správy, ktorý bol na územnú samosprávu prenesený podľa osobitného predpisu (zákon č. 180/2013 Z. z.). Odvolací súd sa teda stotožnil so záverom súdu prvej inštancie, že v danej veci nie je žalobcom označený žalovaný pasívne vecne legitimovaný, keď pasívne vecne legitimovaným subjektom je štát (Slovenská republika), za ktorý mal konať Úrad geodézie kartografie a katastra SR, ako ústredný orgán štátnej správy (§ 28 zákona č. 575/2001 Z. z.). S poukazom na uvedené prvoinštančný súd danú vec správne právne posúdil, keď pre nedostatok pasívnej vecnej legitímácie žalovaného, ktorý nie je podľa hmotného práva nositeľom povinností, ktorej sa žalobou domáha, bol dôvodný postup okresného súdu, ktorý žalobu žalobcu ako nedôvodnú zamietol, pričom nebolo potrebné viesť okresným súdom ani ďalšie dokazovanie vo veci.

26. Podľa § 160 ods. 1 CSP súd poskytuje stranám poučenia o ich procesných právach a povinnostiach v rozsahu ustanovenom týmto zákonom, ods. 2 súd vždy poučí strany o ich práve zvoliť si advokáta a o možnosti obrátiť sa na Centrum právnej pomoci.

27. Súd vždy poučí strany o ich práve zvoliť si advokáta a o možnosti obrátiť sa na Centrum právnej pomoci. Poučovaciu povinnosť podľa odsekov 1 a 2 súd nemá, ak je a) stranou štát, štátny orgán alebo právnická osoba a osoba, ktorá za ňu koná, alebo jej zamestnanec, alebo člen, ktorý za ňu koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa alebo fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské

právnické vzdelanie druhého stupňa, b) strana zastúpená advokátom, právnickou osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, odborovou organizáciou alebo fyzickou osobu, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.

28. Ustanovenie § 160 ods. 1 a 2 CSP je všeobecným základom pre poučovanie v civilnom súdnom konaní. Jeho obsahom je poučenie o procesných právach a povinnostiach strán. Súd je povinný poučiť strany najmä o tom, aké práva im priznávajú a aké povinnosti im ukladajú procesné predpisy, ako je potrebné nimi zamýšľané procesné úkony vykonať, aby sledovali procesné účinky, prípadne ako je potrebné odstrániť vady už vykonaných procesných úkonov, aké právne následky sú spojené s prevedenými procesnými úkonmi a ako je potrebné splniť procesnú povinnosť zo zákona alebo z rozhodnutia súdu. Do poučovacej povinnosti ale nepatrí návod, čo by účastník mal alebo mohol v danom prípade vykonať, ale iba pomôcť k tomu, aby mohol zákonom stanoveným spôsobom dať najavo, čo hodlá v konaní urobiť (obdobne uznesenie NS SR sp. zn. 5Cdo/345/2012).

29. Podľa čl. 47 ods. 2 Ústavy, každý má právo na právnu pomoc v konaní pred súdmi, inými štátnymi orgánmi alebo orgánmi verejnej správy od začiatku konania, a to za podmienok ustanovených zákonom.

30. K forme právnej pomoci sa zaraďuje poučovacia povinnosť súdu v civilnom sporovom konaní. Zákon súdom ukladá, aby pri plnení svojich úloh strany poučovali. Podľa § 2 písm. a) zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch pri výkone súdnictva súdy v Slovenskej republike prejednávajú a rozhodujú spory a iné právne veci v civilnom procese (ďalej len „občianskoprávne veci“). Ďalšie úlohy majú súdy v správnom súdnictve a v iných formách verejného súdnictva.

31. Obsahom poučenia je poučenie o procesných právach a procesných povinnostiach. Poučovacia povinnosť sa týka najmä tých procesných práv a povinností, ktorých využitie (realizácia) alebo splnenie (rešpektovanie) má základný význam pre kvalitu zabezpečenia a realizácie základného práva na súdnu ochranu. Z tohto dôvodu má poučovacia povinnosť základný zmysel pri začatí civilného sporového konania, pri zmenách jeho predmetu a strán, pri skúmaní procesných podmienok a napokon aj pred rozhodnutím súdu o veci. Vychádzajú z tohto inštitútu by súd mal poskytovať poučenie náležite konkrétne a vždy o tých procesných právach a povinnostiach, keď je to vzhľadom na stav konania potrebné. Poučovaciu povinnosť je potrebné poskytnúť konkrétne, adresne a až vtedy, pokiaľ jej potreba vyjde v priebehu konania najavo (pozri uznesenie NS ČR sp. zn. 2Cdon 813/1997). Zákon nepredpisuje v akej forme sa má poučovacia povinnosť realizovať. Poučenie bude súd spravidla poskytovať písomne, avšak môže aj na pojednávaní, pokiaľ jej splnenie zachytí v zápisnici tak, aby bolo zrejmé, že sa poučenie dostalo do dispozície strany sporu.

32. Optimálne plnenie poučovacej povinnosti vyžaduje materiálne chápanie tejto povinnosti súdu a súčasne aj odmietnutie prílišného formalizmu pri plnení manudukčnej povinnosti súdu. Tieto dve základné pravidlá umožnia súdu vyhnúť sa všetkým extrémom pri plnení poučovacej povinnosti bez toho, aby sa chybným plnením tejto povinnosti narušili ústavné základy práva na súdnu ochranu. Tieto pravidlá znamenajú, že rozsah a kvalitu plnenia poučovacej povinnosti vnímame vždy konkrétne a so zreteľom na prejednávanú a rozhodovanú vec, ktorá nemôže byť charakterizovaná hmotným právom, ale potrebou upozorniť stranu na jej procesné práva a povinnosti bez ohľadu na to, podľa akého hmotného práva sa jeho nárok posudzuje alebo môže posudzovať.

33. Spôsob plnenia poučovacej povinnosti musí rešpektovať ústavný princíp rovnosti strán, nestrannosť súdu a zákaz prejednikovania názoru súdu. Tieto tri požiadavky spolu súvisia a ich rešpektovanie je výsledkom náležitého zhodnotenia situácie sudcom pred poskytnutím poučenia o procesných právach a povinnostiach niektorej strane. Obsah týchto požiadaviek je jasný a definovaný nielen v zákonoch, ale aj v justičnej praxi, a preto bude len vecou konkrétnej situácie, ako sa sudca vyrovná nielen s plnením poučovacej povinnosti, ale aj s nevyhnutnosťou postupovať nestranne a bez narušenia procesnej rovnováhy medzi stranami, prípadne predčasného uvedenia jeho názoru na meritum prípadu.

34. Z obsahu spisu vyplýva, že dňa 29.5.2023 (doručenka na čl. 107) bolo žalobcovi spolu s predvolaním na pojednávanie dňa 3.7.2023 doručené aj poučenie v zmysle § 160 CSP, ktoré obsahovalo aj poučenie o práve zvoliť si advokáta a o možnosti obrátiť sa na Centrum právnej pomoci.

35. S poukazom na vyššie uvedené s dôrazom na odsek 34 je potom nesporné, že prvoinštančný súd nepochybil a poučovaciu povinnosť vo vzťahu k žalobcovi si splnil, a to aj v zmysle § 160 ods. 2 CSP.

36. Podľa § 204 CSP dôkaz listinou sa vykoná tak, že súd listinu alebo jej časť prečíta alebo oznámi jej obsah; to neplatí, ak ide o listinu, ktorej odpis bol strane sporu v priebehu konania doručený a ak listina alebo jej obsah neboli protistranou spochybnené.

37. Z obsahu spisu vyplýva, že žalobca doručil spolu so žalobou aj prílohy: list A. F. G. zo dňa 6.6.2016 adresovaný Úradu geodézie, kartografie a katastra SR (čl. 8), rozsudok Krajského súdu v Trnave č. k. 9Co/156/2013 (čl. 14), návrh na vklad do katastra nehnuteľností zo dňa 17.5.2016 (čl. 22), list Okresného úradu Dunajská Streda zo dňa 8.6.2016 (čl. 24), list A. F. G. zo dňa 31.5.2016 adresovaný Okresnému úradu Dunajská Streda (čl. 28), oznámenie Okresného úradu Dunajská Streda zo dňa 25.5.2016 (čl. 34), ktoré boli doručené žalovanému dňa 26.11.2021 (elektronická doručka na čl. 60). Okresný súd dňa 8.11.2023 pojednával v neprítomnosti žalobcu v zmysle § 180 CSP, keď neakceptoval žiadosť žalobcu o odročenie pojednávania, keďže tento neuviedol žiaden dôležitý dôvod (zápisnica o pojednávaní na čl. 144), podľa § 181 ods. 2 CSP uviedol predbežné právne posúdenie veci, vyhlásil dokazovanie za skončené a vydal napadnutý rozsudok.

38. S poukazom na uvedené v odseku 37, námietka žalobcu, že podľa § 204 CSP prvoinštančný súd nevykonal žiadne dokazovanie listinami, ktoré by prečítal alebo inak oboznámil, nie je podľa odvolacieho súdu dôvodná, keďže okresný súd postupoval v súlade s § 204 CSP, pričom aj na pojednávaní dňa 8.11.2023 prítomný žalovaný uviedol, že obsah spisu mu je známy, nežiada, aby bol oboznámený so spisom.

39. S námietkou žalobcu, že prvoinštančný súd mu neumožnil ani predniesť žalobu sa odvolací súd nestotožnil, keď z obsahu spisu vyplýva, že predvolanie na pojednávanie dňa 8.11.2023 bolo žalobcovi doručené dňa 25.9.2023 (elektronická doručka na čl. 132). Následne žalobca dňa 27.10.2023 doručil okresnému súdu žiadosť o ospravedlnenie neúčasti na pojednávaní dňa 8.11.2023 a odročenie pojednávania z dôvodu, že má objednaný regeneračný-rekondičný pobyt v kúpeľoch v dňoch 6.-9.11.2023, pričom už okresný súd správne v zápisnici o pojednávaní zo dňa 8.11.2023 konštatoval, že z e-mailovej správy zo dňa 29.9.2023 vyplýva, že k rezervácii pobytu žalobcu došlo dňa 29.9.2023, teda po doručení predvolania na termín žalobcovi dňa 25.9.2023. Odvolací súd sa stotožnil s postupom okresného súdu, ktorý neakceptoval žiadosť žalobcu o odročenie pojednávania, keďže dôvod uvedený žalobcom v žiadosti doručenej okresnému súdu dňa 27.10.2023 nebol dôležitý, tak ako to má na mysli § 183 ods. 1 CSP. Z uvedeného je nutné konštatovať, že žalobca, ktorý mal riadne doručené predvolanie na termín, sa možnosti osobne predniesť na pojednávaní žalobu dobrovoľne vzdal tým, že sa nezúčastnil pojednávania, na ktoré bol riadne predvolaný.

40. Námietku žalobcu, že okresný súd zmaril možnosť poskytnúť procesnú pomoc ustanovením procesného opatrovníka pre vylúčenie všetkých zákonných spôsobov zabezpečenia možnosti účasti žalobcu na súde, nepovažoval odvolací súd za dôvodnú, keď predpoklady uvedené v § 69 CSP (Súd ustanoví procesného opatrovníka fyzickej osobe, ktorá nemôže samostatne konať pred súdom a nemá zákonného zástupcu. Rovnako postupuje, ak zákonný zástupca nemôže za fyzickú osobu konať alebo ak je nečinný.) podľa odvolacieho súdu neboli naplnené s poukazom na obsah spisu, pričom ani v odvolaní žalobca neuviedol žiadnu skutočnosť, ktorá by odôvodnila postup podľa § 69 CSP.

41. Žalobca ďalej namietal, že okresný súd neoprávnene odmietol prerušiť konanie bez vysvetlenia odkazom na nedostatok pasívnej legitímácie.

42. Podľa § 164 CSP ak súd neurobí iné vhodné opatrenia, môže konanie prerušiť, ak prebieha súdne alebo správne konanie, v ktorom sa rieši otázka, ktorá môže mať význam pre rozhodnutie súdu alebo ak súd dal na takéto konanie podnet.

43. Ako jediný fakultatívny dôvod na prerušenie konania normuje zákon dôvod, že prebieha súdne alebo správne konanie, v ktorom sa rieši otázka, ktorá môže mať význam pre rozhodnutie súdu, alebo ak súd samotný dal na takéto konanie podnet.

44. Citované ustanovenie (§ 164 CSP) upravuje tzv. predbežnú (prejudiciálnu) otázku, ktorou sa rozumie taká otázka, ktorá môže mať význam pre rozhodnutie súdu a ktorá môže byť predmetom samostatného

konania. Posúdenie vhodnosti prerušenia konania v takomto prípade spočíva v zamedzení prípadného odlišného posúdenia tej istej otázky na podklade zhodných skutkových okolností a tým i odlišných rozhodnutí súdov o takejto otázke.

45. Ustanovenie § 164 CSP dáva súdu možnosť (nie povinnosť) prebiehajúce konanie prerušiť vtedy, ak v inom už prebiehajúcom konaní sa rieši otázka, ktorá môže byť významná pre rozhodnutie súdu v danej veci. Ako jediný fakultatívny dôvod na prerušenie konania normuje zákon dôvod, že prebieha súdne alebo správne konanie, v ktorom sa rieši otázka, ktorá môže mať význam pre rozhodnutie súdu, alebo ak súd samotný dal na takéto konanie podnet. Prerušenie sporového konania podľa § 164 CSP súdom je dôvodné, ak je konanie prerušené z dôvodu, že výsledok iného začatého konania môže relevantne ovplyvniť výsledok konania, ktoré bolo prerušené. Tento záver sa uplatní najmä v prípade, ak toto konanie vecne súvisí s prerušeným konaním, resp. môže významne ovplyvniť jeho výsledok, preto je vhodné počkať na skončenie tohto ďalšieho konania tak, aby sa súd vlastným predbežným posúdením otázky, nedostal do rozporu s právoplatným rozhodnutím súdu.

46. Okresný súd návrh žalobcu na prerušenie konania zamietol (II. výrok napadnutého rozsudku) z dôvodu nadbytočnosti (keď žalobca navrhol prerušenie konania za účelom preukázania aktívnej vecnej legitímácie) a v súlade so zásadou rýchlosti a hospodárnosti konania ako aj zjavnej nedôvodnosti žaloby, keď žalovaný nie je pasívne vecne legitimovaný, s čím sa odvolací súd stotožnil. Aj odvolací súd má za to, že v prípade záveru o nedostatku pasívnej vecnej legitímácie už nie je potrebné zaoberať sa aktívnou vecnou legitímáciou a za tým účelom prerušiť konanie, pričom prvoštánčný súd svoj záver v odseku 23 odôvodnenia napadnutého rozsudku aj náležite odôvodnil. S ohľadom na uvedené námietka žalobcu označená v odseku 41 neobstojí.

47. S poukazom na uvedené, pokiaľ súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom žalobu zamietol, rozhodol vecne správne a preto odvolací súd po vysporiadaní sa s podstatnými tvrdeniami odvolateľa, s použitím § 387 ods. 1 a 2 CSP napadnutý rozsudok v I. a II. výroku, včítane správneho (závislého) III. výroku o náhrade trov konania (odvolaním osobitne nenapadnutého) potvrdil. V podanom odvolaní žalobca neuviedol žiadne ďalšie relevantné skutočnosti, ktorými by preukázali nesprávnosť napadnutého rozhodnutia (podľa § 365 ods. 1 písm. b/, h/ CSP) odvolací súd nepovažoval ním uvádzané tvrdenia za také, ktoré by svojou relevanciou boli spôsobilé privodiť zmenu napadnutého rozhodnutia.

48. V odvolacom konaní fakticky plne úspešnému žalovanému vznikol zásadne nárok na náhradu trov odvolacieho konania (v zmysle § 255 ods. 1, § 256 ods. 1 CSP v spojení s § 396 ods. 1 CSP), o ktorom v zmysle § 262 ods. 1 CSP v spojení s § 396 ods. 1 CSP musí aj bez návrhu rozhodnúť odvolací súd, keďže týmto rozhodnutím sa predmetné konanie končí. O výške náhrady trov konania v takom prípade v zmysle § 262 ods. 2 CSP rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

49. Z obsahu spisu vyplýva, že v danom prípade žalovaný si v odvolacom konaní náhradu trov konania neuplatnil, ani nevyčísľil a podľa obsahu spisu mu ani žiadne trovy v odvolacom konaní nevznikli.

50. Civilný sporový poriadok výslovne nerieši situáciu ak strana, ktorá na základe procesných ustanovení má nárok na náhradu trov konania, o náhradu trov zjavne neprejavila záujem, navyiac podľa obsahu spisu jej v odvolacom konaní ani žiadne nevznikli.

51. Na daný prípad nie sú k dispozícii ani analogicky použiteľné ustanovenia CSP alebo iného zákona (analogia legis alebo juris). Odvolací súd preto s použitím Základných princípov čl. 4 ods. 2 CSP aplikoval na rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania princíp racionálneho zákonodarcu a o náhrade trov žalovanej rozhodol podľa fiktívnej normy, ktorú by zvolil, ak by bol sám zákonodarcom. Vychádzal pritom z pomyselnej normy, že ak si strana náhradu trov konania neuplatní, ani jej podľa obsahu spisu v konaní žiadne nevznikli, je v súlade s čl. 17 základných princípov CSP zakotvujúcich procesnú ekonomiu rozhodnúť priamo tak, že sa jej nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva. Rozhodnutie postupom najskôr podľa § 262 CSP v spojení s § 396 ods. 1 CSP o priznaní nároku strane na náhradu trov konania a následne súdom prvej inštancie o výške náhrady trov konania, za situácie, keď oprávnenej strane žiadne trovy v konaní nevznikli, by bolo zjavne nielen nerozumné, ale i v rozpore so zásadou hospodárnosti civilného súdneho sporu.

52. Na základe uvedeného odvolací súd žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalobcovi nepriznal.

53. I podľa už konštantnej judikatúry súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkmi konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Odôvodnenie rozhodnutia tak nemusí dať odpoveď na každú jednu poznámku, či pripomienku účastníka konania, ktorý ju nastolil. Je však nevyhnutné, aby bolo reagované na podstatné a relevantné argumenty účastníkov konania (porovnaj napríklad rozhodnutia Ústavného súdu SR sp. zn. II.ÚS 251/04, III.ÚS 209/04, II.ÚS 200/09 a podobne). Preto na ostatnú odvolaciu argumentáciu žalobcu odvolací súd nepovažoval za potrebné reagovať špecifickou odpoveďou.

54. Na záver odvolací súd dodáva, že skutočnosť, že súd nerozhodol podľa predstáv a očakávaní žalobcu, nemožno považovať za porušenie či nerešpektovanie jeho práv. Odvolací súd v tejto súvislosti upriamuje pozornosť na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5 Cdo 218/2010, podľa ktorého obsah práva na spravodlivý súdny proces nespočíva len v tom, že osobám nemožno brániť v uplatnení práva alebo ich diskriminovať pri jeho uplatňovaní, obsahom tohto práva je i relevantné konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky. Do práva na spravodlivý súdny proces nepatrí právo účastníka konania, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov (IV. ÚS 252/04). Právo na spravodlivý súdny proces neznamená ani právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda aby bolo rozhodnuté v súlade s jeho požiadavkami a právnymi názormi (I. ÚS 50/04). Do obsahu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivý súdny proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd nepatrí ani právo účastníka konania vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ním navrhnutých dôkazov súdom, prípadne sa dožadovať ním navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (I. ÚS 97/97), resp. toho, aby súdy preberali alebo sa riadili výkladom všeobecne záväzných predpisov, ktorý predkladá účastník konania (II. ÚS 3/97, II. ÚS 251/03).

55. Senát odvolacieho súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Tento rozsudok nemožno napadnúť odvolaním.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prevej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).